

ОРІЄНТОВНИЙ КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Місяць	Номер і тема заняття
<i>Вересень</i>	1. Природа — наш дім
	2. Рослини (дерева, кущі, трави)
<i>Жовтень</i>	3. Осінь. Осінні явища
	4. Гриби
	5. Овочі на нашому столі
	6. Фрукти. Фруктові дерева
<i>Листопад</i>	7. Домашні та свійські тварини
	8. Як тварини готуються до зими
	9. Подорож Гідор, Акви та О
	10. Кому потрібна вода
<i>Грудень</i>	11. Колообіг води в природі. Опади
	12. Мешканці води — риби
	13. Дикі тварини
	14. Сонце і Сонячна система
<i>Січень</i>	15. Сезонні зміни взимку
	16. Кімнатні рослини в нашому житті
	17. Повітря. Властивості повітря
	18. Ґрунт — жива земля
<i>Лютий</i>	19. Каміння
	20. Змії
	21. Земноводні тварини
	22. Зимуючі птахи. Птахи — наші друзі

Місяць	Номер і тема заняття
<i>Березень</i>	23. Первоцвіти
	24. Перелітні птахи
	25. Комахи
	26. Сезонні зміни навесні
<i>Квітень</i>	27. Ліс
	28. Тварини Африки
	29. Тварини Півночі
	30. Лісова книга скарг
<i>Травень</i>	31. Природа України. Червона книга
	32. Природа острова Хортиця ¹

¹ За поданим зразком педагоги можуть розробити заняття, присвячені природним заповідникам, що розміщені в їхніх областях.

РОЗРОБКИ ЗАНЯТЬ

Заняття 1. Природа — наш дім

Мета: вчити дітей розрізняти природу і не природу, називати об'єкти живої і неживої природи; показати Землю як дім для всього живого; викликати бажання берегти спільний дім; виховувати любов до природи, вміння співпереживати.

Матеріали: іграшковий кіт Любознайчик¹, картки «Природа — не природа», картинки для ігор «Живе — неживе», «На що схоже?».

Хід заняття

I. Вступ

Вихователь. Діти, ви любите подорожувати? Тоді сьогодні ми вирушаємо в подорож у світ природи. Шлях перед нами довгий, але цікавий. А допомагатиме нам у дорозі кіт Любознайчик. Любознайчиком кота звать тому, що він допитливий і дуже любить природу. Ви готові? Тоді в дорогу.

II. Основна частина

Вихователь. Любознайчик дуже хоче дізнатися, що таке природа. Розкажіть йому. *(Це сонце, повітря, вода, рослини, тварини...)*

А що не можна назвати природою? *(Те, що зробили люди.)*

А миші та птахи є в природі? *(Так.)* Це дуже добре, бо Любознайчику в дорозі сумно буде без них. А машини або літаки в природі є? *(Ні, машини та літаки виготовляють люди.)*

А ось кінь і верблюд — це природа, але на них теж можна їздити. Люди часто вигадують речі, схожі на ті, що є в природі. Діти, давайте пограємо у гру і пригадаємо такі речі.

¹Ця іграшка використовується і на всіх подальших заняттях..

Гра «На що схоже?»

Педагог показує дітям картинки із зображенням об'єктів природи, а діти називають схожі на них об'єкти, створені людиною. Наприклад: бабуся схожа на літак, кит — на підводний човен, сонце — на лампу тощо.

Вихователь. Молодці! Тепер Любознайчик усе зрозумів і не буде плутати природу і не природу. Усю природу можна розділити на живу і неживу. Жива природа — це те, що рухається, росте, розвивається, розмножується і вмирає.

А зараз я вас запрошую на галявину, де ми зможемо трохи відпочити і пограти в гру «Живе — неживе».

Гра «Жива і нежива природа»

Педагог пропонує дітям картинки з зображенням об'єктів живої і неживої природи.

Вихователь. Любознайчик намагався сам розібратися, що на цих картинках живе, а що неживе. Але котик усе переплутав. Допоможемо йому?

Діти беруть по одній картинці, розповідають, що на ній зображено, живе воно чи неживе, і пояснюють, чому так вважають.

Фізкультхвилинка «Жива і нежива природа»

Коли педагог називає об'єкт живої природи, діти доволно рухаються, неживої — стоять на місці.

Вихователь. Колись давно-предавно для людини єдиним домом була природа. Минав час, людина навчилася споруджувати будинки, літати в космос, створила багато корисних речей. Але природа й далі залишається домом для людини. Чому? *(Діти висловлюють свої міркування.)*

У кожної людини є свій будинок, свої оселі є також у тварин. Діти, а як називається наш спільний дім? *(Земля.)*

Гра «Природа — наш дім»

Вихователь. Любознайчик живе в будинку разом зі своїми господарями. Він пропонує погратися з ним і порівняти людський будинок із нашим спільним домом — природою. Ці дві оселі зображені на малюнках — погляньте на них. *(Педагог розміщує перед дітьми плакат, де з одного боку зображені кімнати людського жит-*

ла, а з другого — природний краєвид.) Котик називатиме те, що є в будинку, а ви знайдіть схоже у природі.

— У нашому будинку світло йде від лампи, а в природі... (від сонця). Але сонце не тільки світить, а й гріє. У будинку його можна порівняти з обігрівачем, плитою або батареєю.

— У будинку людина придумала душ. А що схоже є в природі? (Доц.)

— Коли в кімнаті жарко, ми вмикаємо кондиціонер, вентилятор. Яке явище природи нагадують ці прилади? (Вітер.)

— У будинку є підлога, а в природі... (земля, ґрунт під ногами).

— У будинку килим — у природі... (трава).

— У будинку стіни, а в природі... (гори і дерева).

— У будинку вогонь горить на плиті, а в природі вогонь виривається з... (вулкана).

— У Любознайчика сніг і лід у холодильнику, а звідки вони беруться в природі? (У природі сніг іде з хмар, а лід накопичується на вершинах гір, льодом укриваються річки, озера, калюжі.)

— Тварини є в обох будинках, тільки дикі і домашні. Рослини є там і там, але дикорослі та кімнатні.

Справді, наші будинки дуже схожі. З'єднайте на малюнку те, що схоже в будинку і природі: сонце і лампу, килим і траву і т. д.

III. Підсумки заняття

Вихователь. Людина — найрозумніша істота на планеті Земля. Та чи зможе вона жити без птахів, звірів, комах, риб, дерев, квітів, ягід, грибів? Звичайно ж, ні! Любознайчик просить вас усіх використовувати свої знання та вміння для охорони та захисту природи.

Рекомендації батькам

Запропонуйте дітям скласти пам'ятку «Як поводитися в гостях у природи» і намалювати до неї малюнки.

